

vľajky, ustanovenie o 7 člennom stáľom výbore, o moci výkonnej na čele s guvernérom Autonomnej správe, v čele by stáli referenti, ktorí by tvorili autonomnú radu, ktorá by bola podriadená guvernérovi. Nariadenia tohoto sú napadnuteľné u Najv. správ. súdu, neshodu medzi parlamentom, snemom, vládou ústrednou a autonomnou prísluší riešiť Ústav súd. Zákon nech bude súčiasťou ústavnej listiny, zmeňiteľný len dohodou Snemu a parlamentu.

Autor, chcejúc osvetliť otázku autonomie poukazuje na stanovisko prof. Dra Pešku, vyslovené v »Bratislave III.« v r. 1929. Polemisuje s ním, pri vzpomínaní udalostí, ktoré sa odohraly dňa 8. V. 1919, kde najdôležitejšiu úlohu hral Beskyd a len potom Žatkovič s Gardašom. Z toho faktu, že ľud P. R.; sa dobrovoľne pripojil k Čsl. štátu a súčasne výslovil podmienky autonomie, dovodzuje, že má postavenie smluvnej strany. Ignorovanie tohoto faktu môže viesť k vynášaniu súdov, že otázka autonomie P. R., je internum štátne moci, že by mohla býti zrušená Nár. Shrom. (Weyr). Autor sám navrhuje uskutočnenie autonomie takým spôsobom, že táto má býti dl'a znenia zápisnice zo dňa 8. V. 1919 udelená v najširšom merítku a takto zasadená do rámca ústavy. Navrhuje svoláť provizorní snem, ktorý by ako reprezentant P. R. jednal za tamejší ľud. Konkretizuje svoj návrh, ovšem neprevediteľne: Do prezatýmného snemu by volili len tí, ktorí preukážu, že dne 8. mája 1919 súhlasili s pripojením k ČSR.

Článok je pozoruhodný tým, že je písaný od tamojšieho obyvateľa, že je ďalším pokusom konkretizovať uskutočnenie autonomie P. R. Za daného chaosu však na P. R. ešte dlho bude aktuálnou otázka neprevedenia autonomie nežli opačne. Dokladom toho je aj vzpomenutý článok.

Podhorányi.

**Osnova vládního nařízení o jízde motorovými vozidly.** Do mezinisterského připomínkového řízení byla dána osnova vládního nařízení o jízde motorovými vozidly. Podle této osnovy všechny motorové vozy musí míti tlumič výfuku, jenž není zařízen k otevírání. Kola musí míti pryžové obruče, pneumatiky nejsou výslovně předepsány. Vozidla přes 3.500 kg vlastní váhy s nákladem a všechny autobusy musí míti zařízení, zamezující za všech okolností sjetí vozidla nazpět. Všechna uzavřená vozidla osobní a všechna nákladní musí míti zpětné zrcadlo, kterým může řidič viděti nazad. Vozidla přes 350 kg vlastní váhy musí míti zpětný chod stroje. Rychlost v uzavřených osadách jest stanovena maximálně 35 km za hod. Nejvyšší rychlost mimo uzavřené osady není pro osobní auta omezena, kdežto pro auta nákladní a autobusy jest omezena na 50 km za hodinu. Doprava osob nákladními automobily jest zakázána. Náklad nesmí převyšovati maximální dovolené zatížení vozidla a musí býti naložen tak, aby z něj nemohlo nic vypadnouti. Náklad nesmí býti širší než 3 metry a nesmí přečnívati přes zadní konec vozidla více než 3 m. Přečnívá-li více než 1 m, musí býti konec nákladu opatřen ve dne červeným praporkem a v noci buď červenou svítilnou nebo prismatickým sklem. Ten, kdo řídí, nesmí za jízdy kouřiti. Osoby, jichž postřeh nebo ovládání se jsou podstatně sníženy opojením, nesmí řídití motorové vozidlo. Další předpisy pak podrobně stanění protijedoucího řidiče.

Dr. Jindřich.

**Novelisace akciového práva v Maďarsku.** Připravovaná reforma akciového práva v Maďarsku došla vyjádření v návrhu novely, která byla projednána dne 30. října 1931 ve schůzi ministerské rady. Hlavní zásadou novely je, že akciová společnost náleží akcionářům. Tato zásada pak jest provedena důsledně v celém návrhu. Příjmy členů ředitelství mají býti uvedeny v poměr se zisky společnosti bez ohledu na dosavadní poměry smluvní. Ustanovení toto má se vztahovati na všechny obchodní společnosti; u společností, které požívají státní podpory, mají býti příjmy ředitelů podrobeny ještě přísnější kontrole. Výjimku lze učiniti pouze v tom případě, jedná-li se o za-

jištění spolupráce osobnosti vynikajícího významu, jíž může býti rentabilita podniku v neobyčejné míře zvýšena; v tom případě možno určit i odměny vyšší. Pro přechodnou dobu budou platy členů ředitelství stanoveny zvláštním tříčlenným soudem bez ohledu, jak již řečeno, na dosavadní smluvní stav. Předsedou tohoto soudu má býti soudce z povolání. Příjmy vedoucích úředníků nesmějí býti v bilanci uváděny sumárně. Novela zavádí dále povinné přezkoušení roční bilance revisory. Revisory volí valná hromada. Správní radě se nadále ukládá majetkoprávní zodpovědnost a v případě porušení povinnosti mohou býti členové správní rady trestáni pro tak zv. komerční přestupek. Novela činí dále opatření o omezení vlivu velkoakcionářů. Bývalí veřejní zaměstnanci nesmějí se státi po dobu 5 let ani řediteli ani členy správní rady v těch společnostech, na které měli vliv vzhledem k svému úřednímu postavení.

Návrh má celkem 32 paragrafů a měl vstoupiti v platnost až na §§ 5 a 6 (nové předpisy o bilancování) již 1. lednem 1932. Jednání se však protáhlo přes Nový rok.

Novela akciového práva jest předmětem četných anket. Ještě před zasedáním ministerské rady 30. října referoval ministr spravedlnosti Dr. Zsitvay na konferenci křesťansko-sociální hospodářské strany o jejích hlavních zásadách. — Ministr obchodu Dr. Kenéz uspořádal zvláštní informační poradou 10.—12. listopadu pro užší kruh odborníků. Na těchto poradách byla novela charakterisována vesměs jako mnohem přísnější než novela německá. V celku však přijata byla příznivě. — Zemská průmyslová rada zabývala se reformou ve schůzi dne 15. ledna 1932. Během jednání byly uplatňovány různé námitky, zejména také proti ustanovení, že správní rada, resp. její členové sami mohou i proti usnesení valné hromady podati žalobu proti členům ředitelství. Rovněž nebylo považováno za vhodné ustanovení o zmocnění správní rady, aby na náklad společnosti zřídila pro přezkoušení obchodního vedení společnosti zvláštní znalce. Dále bylo požadováno, aby ustanovení o obligatorním zkoušení bilance vztahovalo se pouze na podniky, jichž akcie jsou znamenány na burse. Vzhledem k tomu, že instituce účetních revisorů jest v maďarském právu nová, byl vysloven požadavek, aby pro její zavedení byla určena zvláštní přechodná lhůta aspoň 5 let. — Svaz maďarských společenstev jednal o návrhu ve schůzi dne 20. ledna 1932. Bylo požadováno zejména, aby reforma akciového práva nebyla dělena od reformy práva společenstevního. — Dne 5. února 1932 jednal o reformě Institut pro hospodářské právo Uherského spolku právníků, který si jako referenta pozval dra Maxe Homburgra z Karlsruhe. Dr. Homburger srovnal maďarský návrh s reformou německou a označil návrh maďarský za lepší než německý, mimo jiné zejména v tom směru, že předpisuje revisi jako obligatorní.

Jak patrně, je v Maďarsku reformě akciového práva věnována značná péče a lze očekávati, že novelisace, která z velké části spočívá na podkladě reformy německé, bude účelná. Jest však příznačné, že projednávání trvá poměrně dlouhou, ježto zákon měl vstoupiti v platnost již 1. lednem 1932. Zdá se, že v určitých kruzích je proti reformě dosti značný odpor.

Dr. Pošvář.

**Nařízení o bilancích v Maďarsku.** Pod čís. 130/1932 vyšlo v Maďarsku vládní nařízení o sestavování bilancí akciových společností a společenstev. Podle nařízení mohou cenné papíry, znamenáné na budapeštské burse, v bilancích za obchodní rok, končící dnem 30. června 1931, uváděny býti hodnotou nejvýše o 10% nižší než byl poslední jich kurs před 1. červencem 1931. V ostatních bodech podobá se nařízení německému nařízení říšského presidenta ze dne 15. prosince 1931, čís. 83 R. G. Bl. o úlevách v bilancování.

Dr. Pošvář.

**K uličnímu a jízdnímu řádu pro hl. m. Prahu.** Autoři uličního řádu v předmluvě k svému komentovanému vydání, o němž bylo již zde re-